

Living Danube Limes

**Valorificarea patrimoniului, dezvoltarea
turismului durabil și crearea unei rute
culturale prin punerea în valoare a
moștenirii comune privind fortificațiile
romane de pe Dunăre**

**Newsletter electronic
Numărul #4, septembrie 2022**

Interreg

Danube Transnational Programme

Living Danube Limes

NIVELUL DE PROGRES REALIZAT ÎN CADRUL PROIECTULUI „LIVING DANUBE LIMES”

NIVELUL DE PROGRES REALIZAT ÎN CADRUL PACHETULUI DE LUCRU T1

Geoprospecțiuni realizate în cadrul unor situri pilot

În vederea studierii și a consolidării siturilor pilot selectate de pe segmentul estic al cursului Dunării, proiectul „Living Danube Limes” s-a bazat pe expertiza pe care o posedă Institutul „Ludwig Boltzmann” pentru Prospectare Arheologică și Arheologie Virtuală (LBI ArchPro). Pentru efectuarea de geoprospecțiuni, LBI ArchPro a folosit cele mai recente metode de prospectare geofizică – magnetometria și radarul care permite penetrarea solului (GPR) – pentru a cartografia elementele de interes pentru arheologi și care sunt ascunse sub pământ – toate acestea fără a se recurge la excavații. Aceste instrumente extrem de sensibile pot detecta structuri îngropate, cum ar fi pereți și decoruri de piatră, gropi, suporturi de stâlpi și locașe unde se făcea focul, atunci când proprietățile lor fizice contrastează sensibil față de cele din mediul înconjurător. Pentru analizele efectuate în cadrul proiectului, echipa a recurs la sisteme motorizate de măsurare multisenzor; acestea pot acoperi suprafețe mari într-un timp redus și, astfel, sunt foarte eficiente pentru explorarea zonelor unde se găsesc vestigii arheologice.

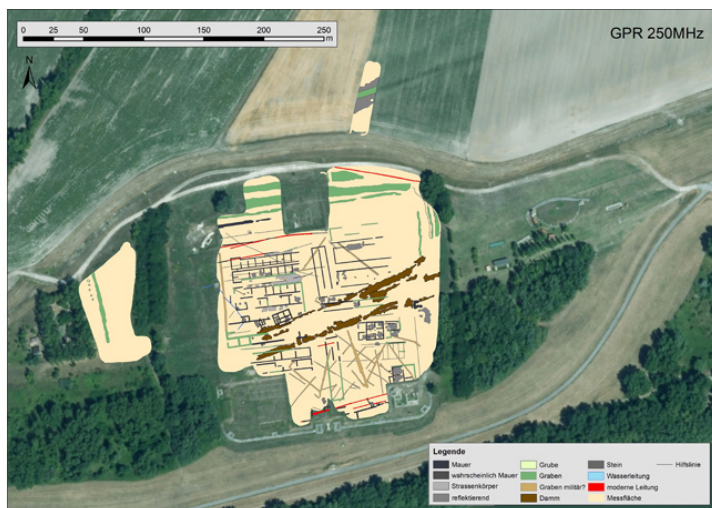

Fotografii realizate de LBI ArchPro: Prospeccțiuni geofizică arheologică realizată în cadrul proiectului „Living Danube Limes”

În toamna anului 2021, echipa de lucru din cadrul LBI ArchPro a călătorit la siturile pilot Iža (Slovacia), Százhalombatta (Ungaria), Kopačevo (Croatia), Vidin (Bulgaria) și Sacidava (România) pentru a colecta date pe baza unor prospecțiuni geofizice. Imaginile 2D și 3D prelevate au fost analizate pe computer cu scopul folosirii lor la crearea de hărți arheologice digitale pentru fiecare sit.

Iža (SK)

Cetatea militară romană de lângă Iža (Kelemantia) a fost construită cândva pentru a servi drept fortificație ce veghea un pod construit pentru trecerea fluviului Dunărea și, datorită incintei sale din zidărie, ea ocupă o poziție deosebită în cadrul fortificațiilor care alcătuiau *limesul*. Echipa de la LBI ArchPro a efectuat o analiză folosind GPR-ul motorizat și a realizat profilul întregii arii interioare a cetății în decurs de două zile. Prin combinarea analizei GPR de înaltă rezoluție și a utilizării unor antene de 500 MHz și de 250 MHz, care penetrează solul mai adânc, a fost posibilă cartografierea elementelor de interes arheologic care se găsesc aproape de suprafață – mai recente – în extraordinar de mare detaliu (s-au identificat, de exemplu, un baraj construit pentru a proteja împotriva inundațiilor produse de Dunăre și „casa paznicului”) și s-au putut identifica rămășițele unei cazărmi militare, care sunt încă intacte și sunt situate la o adâncime mai mare. În zona de sud-est a sitului s-au putut identifica detalii ale clădirilor romane despre care nu se știa că există.

Fotografii realizate de LBI ArchPro: Foto stânga: Prezentare generală a analizei cu GPR realizat și antene de 250 MHz; Foto dreapta: Hartă interpretativă arheologică a analizelor efectuate cu GPR ale cetății romane de la Iža

Százhalombatta (HU)

În cadrul sitului pilot din Ungaria, Százhalombatta-Dunafüred (Matrica), echipa responsabilă de munca de teren a efectuat o analiză cu GPR a castrului roman, a băii și a *vicusului*. În zona *vicusului* au putut fi observate în imaginile prelevate folosind GPR mai multe case romane – dintre care pe lângă unele se găsește un pavaj din piatră – și câmpurile agricole adiacente. În cetatea romană, analizele excepționale cu GPR au dezvăluit ziduri masive, stâlpi și clădiri din perioada romană care pot fi atribuite fazei în care a fost edificat castrul. Structurile descoperite prezintă planuri tipice, comparabile cu cele ale elementelor de construcție romane cunoscute anterior, cum ar fi curțile, barăcile și hambarele.

Fotografii realizate de LBI ArchPro: Fotografia din stânga: Instalarea sistemului GPR la Százhalombatta; Foto mijloc: câmp din zona cetății romane care a făcut obiectul analizei topografice; Foto dreapta: Interpretarea datelor GPR care evidențiază structurile clădirilor din perioada romană.

Kopačevo (HR)

La situl pilot din Croația Kopačevo (Ad Labores), zona principală de interes – locul din sat unde se afla cetatea romană – nu s-a putut ajunge, din păcate, așa că echipa a investigat zonele din jurul satului și de la nord de mica fortăreață folosind sistemul GPR motorizat. Analiza datelor a evidențiat puține dovezi ale unor elemente de interes din punct de vedere arheologic din zonele selectate, dar munca de teren a fost o oportunitate excelentă pentru echipa LBI ArchPro de a-și întâlni partenerii de la IAHR și de a discuta despre posibile colaborări viitoare în ceea ce privește protecția patrimoniului cultural și a sitului arheologic Kopačevo.

Vidin (BG)

În Bulgaria, prospecțiunile geofizice s-au concentrat asupra sitului pilot Vidin (Bononia). Întrucât fortăreața antică și orașul Bononia sunt în mare parte acoperite cu construcții contemporane, munca de teren non-invazivă a vizat numai zona parcului cetății Baba Vida, situată aproape de poarta dinspre vest a vechii cetăți Bononia. Datele GPR au dezvăluit în mare parte lucrări de construcție mai recente; în fața muzeului de astăzi s-au evidențiat mai multe structuri arheologice care indică ziduri din vechime, inclusiv o clădire dreptunghiulară a cărei dată de construcție este necunoscută.

Sacidava (RO)

În cel mai estic punct al turneului de prospectare geofizică LDL, echipa LBI ArchPro a investigat fortificația romană Sacidava din România. Fortificația latină, dar și așezarea medievală timpurie și cetatea getică situată la est față de fortăreață au fost cercetate cu un magnetometru.

În cadrul fortificației, multe structuri detectate au indicat foste clădiri din perioada romanilor, profilul zidurilor care le înconjurau, odată, dar și resturi de pereți de cărămidă și de țigle de cărămidă. În cadrul așezării medievale timpurii și a cetății getice, existența a numeroase gropi mai mari ar putea indica structuri de așezare, în unele cazuri chiar bordeie. În mod curios, cercetările realizate pe o arie restrânsă la sud față de locul unde se afla cetatea romană au scos la iveală mai multe clădiri dreptunghiulare, precum și mai multe gropi mai mici, care ar putea reprezenta niște morminte. Originea lor – din perioada romană sau de după aceasta – nu a putut fi determinată cu certitudine, dar rezultatele promițătoare obținute constituie un foarte bun motiv ca echipa să revină ulterior, pentru a realiza investigații suplimentare.

Fotografii realizate de LBI ArchPro: Fotografia din stânga: Partenerii croați din cadrul proiectului, de la IAHR, s-au alăturat investigației cu GPR de la Kopačevo; Foto mijloc: Analiză cu GPR la cetatea Baba Vida din Vidin; Foto dreapta: Teren frumos, dar cu multe provocări pentru investigatori, unde se afla cetatea romană Sacidava

În noiembrie 2022, echipa LBI Arch Pro și-a încheiat munca de teren din cele cinci țări partenere din cadrul proiectului. A fost o experiență memorabilă, care i-a purtat pe membrii acesteia într-o călătorie de-a lungul *limesului* dunărean și le-a dat ocazia să descopere noi situri arheologice, care au drept fundal niște peisaje superbe și să ia contact cu parteneri locali din cadrul proiectului, care le-au acordat un sprijin deosebit și i-au întâmpinat cu multă căldură.

NIVELUL DE PROGRES REALIZAT ÎN CADRUL PACHETULUI DE LUCRU T2

Începuturile călătoriei de legătură dintre statele participante la proiect, din Germania

Cu două zile înainte de începerea călătoriei de legătură dintre statele participante la proiect, de pe data de 15 iulie, am primit o veste proastă: din cauza nivelului scăzut al Dunării, tronsonul dintre Ingolstadt și Kelheim a fost închis pentru circulația fluvială. În ciuda numeroaselor încercări de a obține un permis special, nu am reușit, așa că a trebuit să ne schimbăm strategia rapid. Conform planului inițial, Danuvina Alacris a fost prezentată publicului, dar ambarcațiunea a trebuit să rămână pe uscat. A avut loc un amplu festival care cuprindea acțiuni de recreare și imitare a condițiilor de viață din trecut, cu actori care întruchipau Legiunea a III-a romană, dar și o cohortă Bataver. Au fost prezenți și Veterae Ciconie, cu doi cai, care ni s-au alăturat de mai multe ori pe durata călătoriei de legătură de pe Dunăre dintre statele participante la proiect.

Apoi am mers la Kelheim, unde ambarcațiunea a fost așezată pe Dunăre folosindu-se un sistem special.

Fotografia din dreapta, realizată de Margit Schedel; celelalte fotografii au fost realizate de FAU

Danuvina Alacris a fost însoțită de Fridericiana Alexandrina, replica unei ambarcațiuni de patrulare din epoca imperială, finalizată în 2018. La scurt timp după plecarea de la Kelheim, ambele ambarcațiuni au întâlnit o a treia replică de navă, Regina, de la Universitatea din Regensburg, o navă din Antichitatea târzie ca și Danuvina Alacris. Împreună, cele trei nave au parcurs aproximativ 30 de kilometri până la Regensburg. Dunărea le-a purtat pe lângă Teufelsfelsen (Stâncă Diavolului), unde le aștepta o mică delegație din partea noastră.

La Regensburg am fost întâmpinați de legionari și invitați la un mare ospăț.

Fotografia din stânga, realizată de Mathias Orgeldinger, celelalte fotografii au fost realizate de FAU

A doua zi am parcurs iar vreo 30 km înainte de a acosta la Pfatter. Până aici a trebuit să ne luptăm cu condiții grele. În afară de nivelul scăzut al apei, nu au fost curenți care să ne propulseze aproape deloc, iar temperaturile s-au situat mai mereu între 30 și 40 de grade, cerul fiind senin. Pe de altă parte, ne-am putut bucura de mai multe ori de priveliști frumoase, ca cea din Walhalla, de lângă Regensburg.

Dar, încă nu ne confruntasem cu cea mai mare provocare, care urma să ni se aștearnă în față în următoarea zi. A trebuit să parcurgem aproape 60 de km până la Stephansposching. Am depășit și această provocare datorită eforturilor susținute ale echipei și faptului că am luat o pauză de relaxare cu puțin timp înainte de a ajunge la ecluza Straubing. De pe mal, echipa de vâslași a fost însoțită de un mic convoi care ne-a asigurat masa și băuturile pe durata călătoriei. Când am ajuns la Stephansposching, pe 20 iulie, era deja după-amiaza târziu.

Aici, însă, ne-am confruntat cu niște circumstanțe speciale. Nu exista un debarcader unde să putem trage nava, dar exista un bac care făcea legătura dintre Stephansposching și localitatea Mariaposching de pe malul opus. Planul nostru era ca Danuvina Alacris să acosteze lângă bac. Această idee a funcționat de minune și a fost o mare ușurare să vedem că lucrurile s-au rezolvat, având în vedere că am muncit mult în acea zi. Cu toate acestea, încă mai urmau și alte emoții. În golf, s-a introdus o barcă de salvare pe apă lângă ambarcațiunea noastră. După o manevră greșită, această barcă cu motor a intrat în contact cu patru dintre vâslele noastre, care erau expuse. Din fericire, barca de salvare nu a avut de suferit, dar vâslele noastre s-au rupt și era nevoie să fie înlocuite. Seara, târziu, a trebuit să ne desprindem ambarcațiunea de bac și să o aducem pe malul celălalt din Mariaposching, pentru a înnopta.

Fotografia din stânga a fost făcută de Mathias Orgeldinger; Fotografie din dreapta: Stephansposching (Fotografie realizată de FAU)

La fiecare dintre cele șapte opriri pe care le-a făcut nava, echipajul a fost întâmpinat cu festivități de către cei din orașul sau de la primăria respectivă și de public. Cu această ocazie, am oferit informații despre proiect și am expus niște obiecte legate de Antichitatea romană, cum ar fi scuturile. În multe cazuri, am putut să organizăm și croaziere în care să luăm cu noi spectatorii, iar cei din publicul larg au avut posibilitatea de a merge cu Danuvina Alacris și de a vâsli la ea sub supravegherea noastră.

În unele cazuri, ne-am despărțit, iar o parte din echipaj a avut ocazia să viziteze siturile și muzeele romane din împrejurimi. Întotdeauna ne-am petrecut noaptea la cort, adesea în locuri idilice de pe malul Dunării. În ziua următoare am ajuns la Vilshofen, unde am acostat lângă vasele de croaziera și am organizat câteva croaziere pentru public. Ziua care a urmat a fost ultima petrecută în Germania și cea când am străbătut segmentul rămas până la Passau. Mai întâi, însă, am invitat trei clase de elevi pe navă, pentru a le da ocazia să cunoască mai bine Antichitatea romană, motiv pentru care nu ne-am continuat drumul până la prânz și am ajuns la Passau abia seara. Aici, au fost organizate evenimente grandioase a doua zi. S-au organizat mai multe croaziere succesive pentru public, iar însuși primarul din Passau nu a ratat ocazia de a ține vâslele în mână.

În seara zilei de 23 iulie, , la Passau, le-am urat „bun venit” colegilor noștri austrieci. În dimineața următoare, a început aventura lor.

Fotografii realizate de FAU

NIVELUL DE PROGRES REALIZAT ÎN CADRUL PACHETULUI DE LUCRU T3

Măsurile de promovare care au vizat țările partenere și atelierelor relaționate cu acestea

Germania

Atelierul s-a adresat părților interesate ale proiectului, în special celor de la nivel local și celor care au de-a face cu situl pilot, precum și publicului larg. Scopul organizării acestuia a fost de a oferi informații privind nivelul de progres general atins în cadrul proiectului, precum și de a iniția o discuție despre măsurile care deja au fost luate sau care se au în plan în legătură cu situl pilot. Un accent deosebit s-a pus pe prezentarea aplicației „Living Danube Limes VR”, dar și pe dezbateră care viza modul cum ar putea fi cel mai bine implementată aceasta pentru situl pilot.

Întrucât o prezentare de succes, în special a aplicației, este condiționată de respectarea anumitor cerințe tehnice, cum ar fi existența unei conexiuni la Internet, evenimentul nu a putut fi organizat chiar în cadrul sitului pilot. Cu toate acestea, datorită evenimentelor anterioare, situl fusese, oricum, prezentat părților interesate și a fost putut fi vizualizat de restul participanților cu ajutorul imaginilor proiectate la eveniment.

Fotografii realizate de FAU

Situl pilot german, turnul de veghe 14/4 și micul fort de la Hinterer Schloßbuck, sunt deja bine promovate, în special de către Oficiul de Stat Bavarez pentru Conservarea Monumentelor. Vizitatorilor li se oferă asistență la fața locului, pentru ca ei să poată înțelege mai bine clădirile și contextul social din Antichitate. La fața locului este instalat un panou de informare, care oferă, de asemenea, imagini despre cum ar fi arătat respectivele monumente și oferă cunoștințe de fond care au o solidă bază științifică.

Prin urmare, pentru a crește, în mod durabil, gradul de conștientizare privind situl pilot, dar și pentru a stimula constituirea unei culturi a rememorării trecutului comun de sorginte latină, mai ales din perspectiva promovării *limesului*, strategia FAU este de a organiza numeroase evenimente cu caracter istoric despre romani, în cooperare cu părțile interesate de la nivel local. Un accent special va fi pus pe stabilirea unei legături dintre situl pilot, situat în pădurea Burgstallwald și zona șantierului unde se făceau ambarcațiuni.

Exemple de astfel de evenimente, care s-au desfășurat deja, dar și care vor continua să aibă loc în viitor, sunt tururile ghidate dedicate trecutului de sorginte latină organizate în Burgstallwald și în orașul Gunzenhausen, turul intitulat „Vâslind ca romanii” sau tururile culinare care dau vizitatorilor posibilitatea de a degusta preparate pregătite ca pe vremea romanilor. Toate aceste evenimente vor fi însoțite de evenimente în cadrul cărora actori sau amatori vor intra în pielea romanilor și vor recrea condițiile de viață de pe vremea aceea. Punctul central al evenimentelor organizate l-a constituit, desigur, a realizarea ambarcațiunii în sine, care, practic, a dat ocazia publicului să ia parte la construcția navei.

Fotografii realizate de FAU

Prezentarea proiectului și această abordare au fost primite cu succes de către public. Aplicația a fost, de asemenea, primitivă pozitiv, remarcându-se faptul că este accesibilă și oferă elemente în plus, complementare posibilității de vizitare a siturilor pilot și ajută publicul să afle mai multe despre istoria latină în general.

În același timp, participanții la atelier au descoperit potențialul pe care l-ar putea avea îmbunătățirea aplicației și integrarea sa în alte aplicații. Publicul a formulat întrebarea dacă datele necesare pentru aceasta pot fi comunicate altora. S-a convenit ca, în cadrul sitului pilot, să fie furnizat un cod QR care permite descărcarea unui browser și a aplicației. Opțional, aceste coduri QR pot fi distribuite și în alte locuri din Gunzenhausen sau pe pagini de start ale unor site-uri Web. Pentru aceasta, la fața locului au fost instalate două indicatoare cu coduri QR pentru aplicație, respectiv pentru versiunea de browser. Ele au fost amplasate direct lângă panourile informative existente. Pe de-o parte, acest lucru crește vizibilitatea sitului în sine și, pe de altă parte, conexiunea dintre panoul informativ și accesul VR se face în mod direct. Implementarea acestor idei s-a realizat fără probleme. Panourile au fost instalate gratuit de către FAU pe 26 iunie 2022. În plus, Oficiul de Turism din Gunzenhausen analizează noi posibilități de a oferi acces publicului la aplicația „Living Danube Limes VR”.

Fotografii realizate de FAU

S-a atras atenția asupra problemei că aplicațiile nu mai sunt accesibile de îndată ce ele nu mai îndeplinesc anumite standarde stabilite de Apple sau Google, de exemplu. Această problemă va impune necesitatea asigurării de suport tehnic continuu, lucru care va duce la niște costuri care vor trebui suportate și după ce proiectul se va încheia.

Ungaria

Pe 24 iulie, am făcut mai mulți pași pentru a spori vizibilitatea castrului Matrica. A fost organizat un atelier care avea ca scop sporirea vizibilității sitului pilot maghiar din cadrul limesului viu al Dunării, ocazie cu care s-au prezentat aspecte care țin de arheologie, muzeologie (prezentare), probleme de turism, dar și abordarea pe care o îmbrățișează comunitatea locală asupra dezvoltării acestei zone. Scopul principal al atelierului tematic „Cafeneaua Lumii” („Word Café”) a fost de a identifica o serie de soluții menite să sporească vizibilitatea castrului auxiliar Matrica în rândul comunității locale și a publicului larg și de a crea un cadru mental care să susțină cooperarea internațională de-a lungul limesului, fosta frontieră a Imperiului Roman și realizarea obiectivelor proiectului internațional dezvoltate în același sens, în ansamblu. Aduși laolaltă, diferiții factori interesați și experți locali, precum și oaspeți din mai multe orașe situate pe cursul Dunării, din Baja și Dunaújváros, au stat la discuții. Atelierul este un eveniment care beneficiază de recunoaștere din partea Camerei Arhitecților Maghiari, așa că participarea ar putea fi recunoscută. Atelierul a fost organizat în apropierea portului, unde ambarcațiunea romană reconstituită se va opri din călătoria sa care face legătura între statele participante la proiect între zilele de 15 și 18. August. Pentru programul detaliat, vă rugăm să accesați: <https://www.mut.hu/?module=news&action=getfile&aid=46129>

Fotografii realizate de BME

În cadrul atelierului, s-a putut vizualiza Reconstrucția Virtuală a Băii Romane din apropierea sitului pilot maghiar, castrul Matrica din Százhalombatta. Cei care au luat parte la atelier: actori locali, experți și invitați reprezentativi din mai multe orașe situate pe cursul Dunării au amplasat un panou informativ în cadrul sitului Băii Romane. El cuprinde câteva informații despre istoria clădirii, iar prin scanarea unui cod QR, cei interesați capătă acces la Reconstrucția Virtuală a monumentului, precum și la cele mai importante informații privind proiectul „Living Danube Limes”. Mai mult decât atât, dacă vizitatorii

așază o bucată de hârtie pe tabla imprimată 3D și dau cu creionul pe ea, ei pot copia profilul băii și îl pot lua cu ei acasă. După organizarea atelierului, zona unde se află amplasamentul pilot a început să fie curățată, iar panoul informativ a fost amplasat. Acest sit va fi gata până în ziua în care nava romană reconstruită, Danuvina Alacris, va ajunge la situl pilot din Ungaria, Százhalombatta, cu ocazia călătoriei de conectare a statelor partenere din cadrul proiectului.

Fotografii realizate de BME

După atelier, la Muzeul „Matrica” din Százhalombatta a fost deschisă o expoziție complexă dedicată sitului pilot din Ungaria dezvoltat ca parte a proiectului „Living Danube Limes”. Expoziția oferă o perspectivă asupra istoriei castrului auxiliar roman „Matrica” și prezintă descoperiri arheologice care nu mai fuseseră expuse până atunci, analiza realizată de LBI Arch Pro și reconstrucția virtuală a băilor romane realizată în cadrul proiectului „Living Danube Limes”, precum și proiecte de concepte care să vizeze dezvoltarea sitului de patrimoniu de către studenții facultății de arhitectură și de inginerii specializați în conservarea monumentelor de la Universitatea de Tehnologie și Economie din Budapesta. La ceremonia de deschidere au ținut discursuri viceprimarul din Százhalombatta, directorul Muzeului și al Parcului Arheologic Matrica și șeful Departamentului de Istoria Arhitecturii și Conservarea Monumentelor al BME, iar la eveniment au luat parte și primarul din Ercsi, experți în domeniul patrimoniului, arhitecți șefi, profesioniști, lectori, studenți și cetățeni din Százhalombatta. În discursul de deschidere, Directorul Muzeului, Gabriella T. Németh, a arătat că „tabăra Matrica nu a beneficiat niciodată de atâta atenție ca în această ocazie”. Expoziția este deschisă până la sfârșitul lunii septembrie.

Fotografii realizate de BME

Atelierul de lucru organizat în cadrul „Zilelor Internaționale ale Arheologiei” (Bulgaria)

În cadrul „Zilelor Internaționale ale Arheologiei”, pe data de 14 iunie 2022, CHI a organizat un atelier educațional pentru tineri în orașul Lom, Bulgaria, dar și un eveniment dedicat promovării moștenirii de sorginte latină asociat cu o recreare a condițiilor de viață de pe vremea aceea în cadrul castelului roman Almus.

Arheologii de la Muzeul din Lom au vorbit publicului despre arheologie, inclusiv studenților, reprezentanților primăriilor locale și ONG-urilor, ca despre o disciplină în care se întâlnesc mai multe domenii științifice. S-au discutat despre urmele materiale ale civilizației romane găsite la Almus și cercetările care se desfășoară acolo în prezent. Prin îmbogățirea cunoștințelor despre societatea romană, atelierul a contribuit la o mai bună înțelegere a zonei *limesului* din perioada antică.

Unii studenți au sugerat să se popularizeze Almus folosind replici realizate manual și care să servească drept mărturie a moștenirii romane și să fie vândute ca suveniruri pentru turiști și vizitatori. Sau, să se scrie eseuri despre cum trăiau romanii la Almus, pornind de la cele povestite de arheologii locali și de reprezentanții Muzeului din Lom.

Publicul a fost bine informat despre probleme precum protecția, conservarea, conștientizarea și educația în privința patrimoniului arheologic, considerat o oportunitate semnificativă pentru europeni și o sursă de identitate, deschidere și toleranță, dar care permite, totodată, și conservarea diversității culturale care caracterizează Europa. Inițiativa CHI a încurajat accesul neîngrădit la bunurile culturale romane din Lom.

Evenimentul organizat de CHI în cadrul „Zilelor Internaționale ale Arheologiei” a mobilizat tinerii și a stimulat actorii locali să continue să descopere comorile ascunse de la Lom.

Demonstrația practică de la fața locului, realizată de arheologii din Lom, a contribuit la creșterea gradului de conștientizare a publicului în privința bogatei moșteniri romane, dar și la dezvăluirea istoriei acestui loc. Fiecare oraș și sat din Bulgaria, situate pe cursul Dunării, are propria sa istorie remarcabilă, care datează din Antichitate sau din Evul Mediu și este asociată întotdeauna cu emoțiile trăite cu ocazia evenimentelor istorice.

Cel de-al doilea focus grup local și atelier de lucru privind creșterea vizibilității Limesului Dunărean Roman din Bulgaria
Pe 30 iunie 2022, Clusterul Național de Turism „Ghidul Bulgariei” (Ghid NTC BG) a organizat cel de-al doilea focus grup local și atelier de lucru privind creșterea vizibilității Limesului Dunărean Roman.

Evenimentele s-au desfășurat la Sala de Conferințe a Municipiului Vidin, Bulgaria, în sinergie cu Conferința Regională DANUrB+ (Danube Urban Brand) Vidin-Calafat „Dunărea Creativă. Conectivitatea – cheia pentru depășirea contracției”.

Cel de-al doilea grup de focus local „Living Danube Limes” din Bulgaria a fost axat pe tema „Protecția durabilă și turismul”, care a vizat sublinierea eficacității inițiativelor menite să protejeze în mod durabil, să valorifice situl pilot și să sporească potențialul turistic al acestuia, de a atrage mai mulți vizitatori și de a spori gradul de conectare a sitului pilot cu celelalte situri pilot din cadrul limesului dunărean.

Evenimentul a debutat cu prezentarea progresului proiectului „Living Danube Limes”, precum și a posibilităților pe care acesta le oferă în ceea ce privește protecția durabilă a patrimoniului cultural și posibilitățile de stimulare a turismului care să aibă în centru Bononia – situl pilot din Bulgaria.

Moderatorii din cadrul NTC BG Guide au împărtășit publicului rezultatele campaniilor de geoprosecție realizate și ale reconstrucțiilor VR ale Bononiei. Aceștia au subliniat, de asemenea, așteptările pe care le au de la crearea Clusterului Muzeal al Limesului Dunării și importanța acestuia pentru stimularea colaborării dintre toate muzeele situate pe malurile Dunării.

În cadrul focus-grupului, NTC BG Guide și reprezentanții celorlalți parteneri bulgari, Asociația Administrațiilor Unităților Administrativ Teritoriale Riverane Dunării (ADRM) și Centrul de Interpretare a Patrimoniului (CHI), au trecut în revistă problemele protecției durabile a patrimoniului cultural și a turismului. La discuții au participat activ reprezentanți din partea ASP – Muzeul de Istorie Regională Vidin.

Participanții din Bulgaria (din partea autorităților regionale și locale din Vidin, a universităților și a organizațiilor din domeniul turismului, a centrelor culturale locale etc.), precum și cei din România, au interacționat intens, transformând, astfel, focus-grupul local într-un eveniment regional.

Participanții și-au împărtășit punctul de vedere, oferind exemple din domeniul managementului patrimoniului cultural din Bulgaria și, în special, din Vidin. Unii dintre aceștia au subliniat necesitatea unor măsuri complexe, care să se extindă de la cercetări arheologice și până la promovarea socială a patrimoniului cultural. S-a subliniat faptul că problema cea mai presantă din perspectiva patrimoniului cultural latin care se găsește la Vidin o constituie lipsa indicatoarelor informative și faptul că acele situri nu sunt accesibile persoanelor cu dizabilități. Toți participanții la focus-grup au fost de acord că efectul includerii Bononiei în cadrul listei monumentelor care fac parte din Patrimoniul Mondial „Frontierele Imperiului Roman” ar fi o importantă creștere a numărului de vizitatori și de turiști.

Ambele fotografii au fost realizate de Clusterul Național de Turism „Ghidul Bulgariei”; Foto dreapta: Poarta de Vest a Cetății Romane Bononia, orașul Vidin, Bulgaria

Întâlnirea a continuat cu Atelierul de lucru pentru sporirea vizibilității Limesului Dunărean Roman. Atelierul de lucru intitulat „Bononia – Reînvierea trecutului prin reconstrucții virtuale” a dat ocazia partenerilor din cadrul de proiectului, partenerilor asociați, autorităților locale, reprezentanților centrelor culturale și altor actori locali de a identifica cele mai bune modalități posibile de a prezenta situl pilot bulgar folosind capacitățile de realizare a reconstrucțiilor 3D deja dezvoltate în cadrul proiectului.

Foto stânga: Reconstrucție virtuală a Bononiei (Fotografie realizată de Universitatea Slovacă de Tehnologie din Bratislava, Slovacia), Fotografia din mijloc și cea din dreapta, realizate de Clusterul Național de Turism „Ghidul Bulgariei”

NIVELUL DE PROGRES REALIZAT ÎN CADRUL PACHETULUI DE LUCRU WPI

Finalizarea navei

În iarna 2021-2022, plăcile de lemn care alcătuiesc podeaua și elementele de coastă asamblată au fost aranjate. Suprafața carenei a fost aspirată, iar plăcile de lemn care alcătuiesc podeaua și elementele de coastă asamblată au fost unse cu ulei de in. Unele dintre plăcile de lemn care alcătuiesc podeaua aveau crăpături, care au fost umplute cu o pastă maro de gudron de lemn.

Au fost adăugate plăci suplimentare, la început pe sărite. Acest procedeu e numit „construcție franceză”. Mai ales înspre capete (prora și pupa), plăcile de lemn trebuiau îndoit într-o cutie cu aburi. Acesta a fost singurul mod prin care scândurile s-au putut face suficient de flexibile pentru a lua forma unghiurilor diagonale ale navei. După expunerea la aburi, plăcile de lemn au fost instalate pe ambarcațiune și presate pe niște suporturi, timp de câteva ore, pentru a-și menține forma.

Este important ca plăcile să se potrivească bine, ca și cum ar fi sculptate. Aici, este necesară o muncă delicată în ceea ce privește unghiurile oblice. Având o grosime de 2,5 cm, plăcile din cadrul Danuvinei Alacris sunt deosebit de subțiri. În comparație cu ele, plăcile de lemn folosite la realizarea unei replici a unei nave imperiale de patrulare, F.A.N., au 4 cm grosime (fiind din lemn de pin).

Între timp s-a lucrat mai mult la catarg, la verga pătrată, la verga ușoară și la verga latină. De asemenea, am bătut mai multe cuie de fier în scânduri și în de lemn care alcătuiesc podeaua, precum și în elementele de coastă asamblată.

Fotografiile realizate de FAU; A doua fotografie a doua din dreapta: vergile finalizate au fost prezentate cu ocazia celui de-al treilea atelier, mai 2022

De asemenea, am lucrat la realizarea vâslelor de 4,1 m, 4,4 m și 4,7 m.

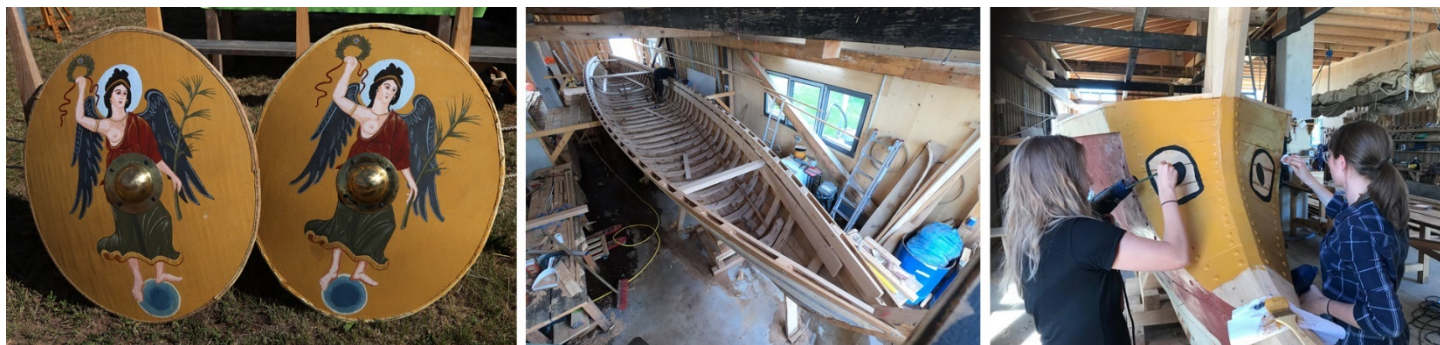
Vâslele au fost pretăiate, în funcție de diferitele dimensiuni și apoi rotunjite și șlefuite conform șabloanelor și specificațiilor dimensionale. După finalizare, a fost aplicat un strat de lac de protecție și s-au ștanțat marcajele. După aceea, vâslele au fost îmbrăcate în piele.

Vergile au fost reconstruite după specificațiile din manuale vechi, întrucât ele nu existau în modelul original. S-au realizat: un catarg, o vergă, o vergă ușoară și apoi o vergă latină. Ajustările respective au durat mult, mai ales în cazul vergii latine, care este formată din două părți, o vergă ușoară superioară și una inferioară, care sunt puse cap la cap.

În paralel, planurile pentru pictarea Danuvinei Alacris erau în curs de elaborare. S-au realizat o serie de desene. Pentru realizarea scuturilor echipajului, mânerele au fost tăiate la dimensiune, rindeluite și nituite, pentru a se putea atașa de restul scutului.

Pe scuturi au fost aplicate siluetele picturilor figurative care s-au realizat mai târziu. Apoi, ornamentele au fost tăiate și lustruite. După aceea, ornamentele au fost bătute în cuie pe cele douăzeci de scuturi. Cuiele erau puse ori foarte aproape unele de altele, ori nituite pe cealaltă parte.

Lucrările la ambarcațiune au continuat: au fost instalate plăcile de lemn de podea și elementele de coastă asamblată. Au fost adăugate și ultimele scânduri de la gurnă. Apoi pofilele au fost eliminate și au fost introduse pentru ele stringherele, coastele și elementele inferioare de osatură. Apoi, au fost bătute și strânse ultimele cuie de fier. Ulterior, au fost adăugate scândurile care asigură rigiditatea navei pe lungime, și anume trei la tribord și trei la babord. După aceasta, puntea se va sprijini pe lățimea inferioară. Cele două compartimente superioare sunt mai largi și mai bine întărite decât le avea la origine o navă de acest fel, deoarece – în ciuda faptului că se procedează cu nerespectarea acurateții istorice – ambarcațiunea este adesea ridicată cu macaraua și transportată pe uscat.

Fotografii realizate de FAU; Două dintre scuturile terminate, prezentate cu ocazia lansării la apă a Danuvinei Alacris, iunie 2022

Apoi, s-au montat banca de la catarg, scândura de cuie de la pupa și ultima bancă de la prova. Nu au întreruperi și rigidizează barca pe lateral.

Către bordaje, brăiele de protecție de la tribord și babord au fost terminate. Distanța dintre bordaje și culoarul central a fost respectată cu acuratețe, pentru a fi ca pe vremea romanilor. Cusăturile au fost etanșate și sigilate cu chit.

Pictura encaustică a fost testată în lunile precedente. S-a folosit o rețetă nouă, îmbunătățită în cadrul ambarcațiunii.

În față a fost construită o apărătoare cu o lungime de aproximativ un metru pentru a capta spray-ul. Balustrada a fost atașată de aceasta și trebuia să fie suficient de înaltă pentru a permite fixarea scuturilor în spatele său și a nu stingheri vâslașii.

Apoi, s-a adăugat greementul. Pentru asta, s-au folosit vecele și parâmele realizate înainte, în toamna anului 2020. S-au realizat altele în plus. O parte din greement a fost finalizată după lansarea la apă.

Pe 26 iunie 2022, venise timpul pentru aceasta. Danuvina Alacris a fost gata pentru a părăsi hala șantierului naval din Schlungenhof.

A fost transportată din hală până pe malul râului Altmühlsee, la doar câțiva metri, unde o aștepta deja o macara. Macaraua a ridicat apoi nava și a plasat-o pe râul Altmühlsee cu ajutorul unei traverse speciale.

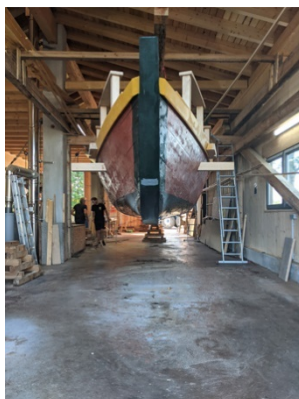
Cu acest prilej, la așa-numita „lansare la apă”, lemnul navei intră pentru prima dată în contact cu apa. Acest contact este o parte integrantă a procesului de construire a unei ambarcațiuni. În timpul acestui proces, ea se poate scufunda puțin, deoarece nu este încă etanșă la acel moment și se umple cu apă. Lemnul se umflă și se dilată – abia acum ambarcațiunea ajunge să fie cu adevărat etanșă.

Cu toate acestea, cum în navă pătrunsese numai puțină apă, a fost posibilă chiar realizarea unui prim test, lucru neașteptat. Fără cârme, pentru că încă nu erau montate! Cu toate acestea, acest tip de navă a reușit să demonstreze că în caz de urgență poate funcționa și fără ele. Dacă un căpitan experimentat știe să-și instruiască bine vâslașii, atunci ei pot

efectua această manevră împreună cu succes. Ambarcațiunea a fost escortată de F.A.N., iar, în cele din urmă, ambele ambarcațiuni au ajuns înapoi în port în siguranță.

Lansarea la apă a bărcii a amorsat procesul final de etanșare datorat dilatării scândurilor. A urmat munca finală. Au fost finalizate trei cârme, una pentru babord, una pentru tribord și una de rezervă, inclusiv suspensia. Suporturile tacheților au fost fixate pe brâurile de protecție în funcție de unghiurile cârmelor. Navei i s-au adăugat cârmele.

Scândurile de lemn de podea au fost instalate în navă, și s-a instalat câte o podea de rulare la prova și la pupa. A fost montată și o balustradă. Pe 15 iulie, Danuvina Alacris a fost prezentată publicului la Ingolstadt în stare perfectă de funcționare și s-a dat startul călătoriei care leagă între ele statele participante la proiectul „Danube Living Limes”.

Fotografiile din stânga și dreapta: realizate de FAU; Foto mijloc: Mathias Orgeldinger

RAPORT PRIVIND ACTIVITĂȚILE DIN CADRUL PROIECTULUI „LIVING DANUBE LIMES”

Ziua Limesului Roman Dunărean

Scrisoare de la Matrica – Ziua Limesului Roman Dunărean de la Százhalombatta, Ungaria

Pe 25 iulie, vizitatorii Parcului Arheologic Százhalombatta au putut lua contact cu spiritul epocii romane. În cadrul evenimentului public intitulat „Scrisoare de la Matrica – Ziua Limesului Roman Dunărean”, a fost evidențiată moștenirea romană din Matrica, care este puțin cunoscută de localnici, întrucât este puțin vizibilă la fața locului. În cadrul evenimentului, am prezentat gastronomia romană și niște instrumente de măsurat folosite de romani (de exemplu, o „gromă”). În plus, au fost invitate niște persoane care să intre în pielea romanilor, întruchipând membri ai Legiunii Leonum Valentiniani, ocazie cu care s-au prezentat stilul de viață, costumele și echipamentul luptătorilor dintr-o garnizoană auxiliară, exact așa cum erau în Antichitate, la Százhalombatta. Vizitatorii au putut participa la ateliere de realizat produse artisanale (de exemplu, fabricarea timbrelor Matrica cu ajutorul unor cărămizi ștanțate, cum este cea excavată la Százhalombatta), au putut lua parte la un concert și să viziteze o zonă unde erau expuse principalele realizări ale proiectului, noile metode care permit vizualizarea băii romane (reconstrucția VR, matrița imprimată 3D), ambarcațiunea romană numită Danuvina Alacris și a fost promovată călătoria care urma să unească statele din cadrul proiectului. Participanții la program au putut degusta „cina lui Matius” preparată după o rețetă tradițională romană. Evenimentul a fost asociat și cu programul „Noaptea muzeelor”, care a oferit evenimentului mai multă vizibilitate la nivel național.

Fotografii realizate de BME

Ziua Limesului Roman Dunărean din Bulgaria

ADRM a marcat Zilele Limesului Roman Dunărean cu o reconstituire care avea în centru niște personaje întruchipând membri ai Legiunii I Italica, în cadrul programului Festivalului Simțurilor „Trăiește Experiența Dunării”, de la Silistra, din perioada 25 - 26 iunie 2022. Evenimentul avut loc în parcul public al Dunării din Silistra, acolo unde se afla cetatea latină Durostorum.

PRIMA EDIȚIE A FESTIVALULUI SIMȚURILOR „TRĂIEȘTE EXPERIENȚA DUNĂRII” („DANUBE EXPERIENCE”) A AVUT LOC ÎN ORAȘUL SILISTRA (BG)

Primul Festival al Simțurilor intitulat „TRĂIEȘTE EXPERIENȚA DUNĂRII” a avut loc pe 25 și 26 iunie în Parcul Dunării din Silistra. Evenimentul a fost organizat de Asociația Municipiilor Dunărene „Dunărea” (ADRM) și a fost finanțat de Fundația „America pentru Bulgaria” (prin programul „Turism pe Dunăre”). Primăria Silistra a fost cel mai important partener al acestui eveniment.

Festivalul și-a propus să lanseze un concept de turism experimental în zona limitrofă Dunării din Bulgaria, care va aduce în prim plan patru elemente interconectate între ele: gastronomia, enologia (degustarea de vinuri), aventura, cultura și istoria. Evenimentul a avut loc în aer liber, pe durata a două zile și a avut loc în contextul Zilei Internaționale a Dunării – 29 iunie. Evenimentul s-a bazat pe doi piloni principali: expunere și participare. Au fost amenajate colțuri tematice care erau incluse pe un fel de traseu, iar ADRM a urmărit să promoveze regiunea cu numeroasele sale valențe, dar încă necunoscută, din vecinătatea fluviului Dunărea din Bulgaria prin implementarea acestui eveniment. Primul grup din care făceau parte persoane al căror rol a fost să intre în pielea romanilor a simulat apartenența la legiunea „I Italica” din orașul Sviștov și s-a perindat pe la ruinele Durostorumului roman. La eveniment au fost prezenți în jur de 6000 de spectatori.

Fotografiile realizate de ADRM

Expoziția „Ziua Limesului Roman Dunărean” găzduită de Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din România

Expoziția organizată în contextul „Zilelor Limesului Dunărean” (20 iulie – 26 iulie 2022) reprezintă un proiect de suflet pentru echipa UAUIM și studenții implicați în celelalte activități ale proiectului (școală de vară, cercetare, proiecte de sporire a accesibilității siturilor din cadrul limesului, etc). Evenimentul a avut loc la sediul Universității, unde i s-a alocat un spațiu generos la primul etaj și unde au fost amplasate picturile și panourile realizate cu ocazia călătoriei din vara anului 2021 și care viza accesibilizarea siturilor. Mai mult, cu sprijinul Primăriei Rasova, picturile și panourile realizate pentru Muzeul Rasova au fost aduse la sediul Universității pentru a fi expuse în cadrul acestui amplu eveniment.

Expoziția a inclus și rularea, cu ajutorul a două videoproiectoare de înaltă rezoluție, a imaginilor surprinse pe cameră cu ocazia excursiilor efectuate la situl Sacidava din cadrul *limesului*. La televizorul din sală s-au difuzat filmulețele realizate de partenerii proiectului, acesta fiind setat să transmită în direct, dacă este cazul. Astfel de transmisii *live* au inclus lansarea la apă navei romane Danuvina Alacris, precum și primii metri ai acesteia pe apă și partea de început a croazierei.

Imprimanta 3D care a fost achiziționată prin intermediul proiectului a fost folosită la tipărirea unui nou model de sit din cadrul *limesului* în fiecare zi.

Expoziția fusese menită să fie deschisă pe toată durata „Zilelor Limesului Dunărean” (20 iulie – 26 iulie 2022) – lucru care s-a și întâmplat, dar ea a putut fi menținută deschisă publicului până în luna iulie 2022.

Mai jos sunt prezentate câteva imagini din cadrul expoziției.

Fotografii realizate de UAUIM

Zilele Limesului Dunărean 2022, sărbătorite în orașul Ungheni

În perioada 18 – 24 iunie 2022, au fost sărbătorite „Zilele Limesului Dunărean” sub umbrela proiectului „Valorificarea patrimoniului, dezvoltarea turismului durabil și crearea unei rute culturale prin punerea în valoare a moștenirii comune privind fortificațiile romane de pe Dunăre”, care a beneficiat de finanțare prin intermediul Programului Transnațional „Dunărea”.

Cu această ocazie, în orașul Ungheni s-au desfășurat diverse activități menite să promoveze și să valorifice moștenirea culturală din regiunea limitrofă a Dunării. Elevii Școlii de Arte Plastice „Raisa Cojocaru” au participat la Atelierul de pictură desfășurat în aer liber și intitulat „Dunărea prin ochii tinerilor din Ungheni”, iar elevii Școlii de Muzică din Ungheni au încântat publicul cântând la acordeon și la chitară. Activitatea s-a desfășurat în Piața „Grigore Vieru” din orașul Ungheni. Participanții la acest eveniment au posibilitatea de a se bucura de muzica bună, de a admira lucrările de artă ale elevilor și de a afla mai multe despre importanța *limesului* dunărean din perspectiva patrimoniului cultural internațional.

De asemenea, în această perioadă au fost organizate vizite la Muzeul de Istorie și de Etnografie Ungheni. Vizitatorii au admirat expozițiile muzeale și au aflat informații interesante despre istoria lor. Directorul muzeului, domnul Iucal Vasile, a prezentat vizitatorilor aspecte importante despre obiectele de valoare din muzeu.

Pentru a se realiza conștientizarea și informarea publicului larg cu privire la importanța *limesului* dunărean în raport cu istoria și cultura oamenilor din acest spațiu, au fost elaborate materiale informative (un comunicat de presă și un afiș) și publicate pe site-ul și pe pagina de Facebook ale Primăriei din Ungheni.

Cel de-al doilea Focus Group de la nivel local din România

Cel de-al doilea Focus Group de la nivel local din România a fost organizat online, pe 20 iunie, între orele 10:00 AM – 12:00 PM, ora României.

Evenimentul a fost găzduit de INCDT și organizat cu sprijinul UAUIM și MINAC (în calitate de partener asociat), reunind reprezentanți ai muzeelor de pe malurile Dunării din România, artiști vizuali independenți, arhitecți și reprezentanți ai IMM-urilor. Au fost prezenți 15 participanți, dintre care opt persoane au făcut parte din grupurile țintă, iar șapte au fost reprezentanți ai altor doi parteneri de proiect care au organizat întâlnirea.

Subiectele abordate în cadrul evenimentului au fost următoarele:

- Nivelul de progres atins în cadrul proiectului „Living Danube Limes” și modul în care acest proiect poate contribui la dezvoltarea locală și la dezvoltarea turismului în zona de pe malurile Dunării – Prezentarea a constat în descrierea detaliată a activităților care au avut loc în perioada de raportare decembrie 2021-iunie 2022 și a activităților de cercetare desfășurate de partenerii din cadrul proiectului
- Provocări și nevoi referitoare la croaziera pe Dunăre organizată în cadrul proiectului
- Asigurarea unei accesibilități sporite și atragerea de turiști – propuneri venite din partea UAUIM
- Zilele Dunării și expoziția organizată în cadrul UAUIM cu și despre *limesul* dunărean

În cadrul focus grupului, s-a mai discutat și despre alte elemente de interes cum ar fi:

- modalitățile prin care se va asigura succesul călătoriei de legătură dintre statele partenere cu ambarcațiunea romană Danuvina Alacris prevăzută în cadrul proiectului
- modalitățile de asigurare a spațiilor de campare și cazare pentru echipajului navei pe durata trecerii sale prin România, în luna octombrie 2022
- logistica spațiilor de campare de la Izvoarele și Cernavodă

- asigurarea accesului vizitatorilor / grupurilor de turiști de la punctul unde se face acostarea și până lângă fortăreața/muzeul din Rasova
- rezultate realizate atât de INCDT, cât și de UAUIM, care depășesc așteptările și planurile inițiale
- expoziția de pe data de 21 iunie 2022, care va avea loc în cadrul UAUIM

Pe ansamblu, discuțiile avute au fost considerate fructuoase, iar soluțiile propuse, satisfăcătoare, trecându-se la pașii suplimentari care trebuie întreprinși: organizarea unei excursii de-a lungul malului românesc al Dunării, după acest eveniment, cu scopul inițierii unor discuții cu potențiali colaboratori ce vor ocupa de pregătirile necesare organizării croazierei în cadrul segmentului din România – cazarea echipajului navei, organizarea de evenimente la nivel local, pregătirea sitului de la Sacidava, din cadrul *limesului*, dar și a Muzeului Rașova, pentru a primi atât vizitatorii, cât și ambarcațiunea romană.

În continuare, doamna Ana Maria Machedon a prezentat munca întreprinsă de UAUIM în lunile care au precedat organizarea evenimentului. Universitatea a coordonat realizarea unui catalog cu situri arheologice, care conține informații precum modul cum ar fi putut arăta siturile romane, impactul reconstrucțiilor lor, modalitățile de sporire a accesului vizitatorilor în cadrul acestora, structurile de protecție utilizate în cadrul săpăturilor efectuate în siturile arheologice, reconstrucții folosind laser și lumini sau turnuri din care vizitatorii pot vedea situl fără a-l vizita efectiv etc. Această sarcină nu a fost atribuită inițial UAUIM, dar Universitatea a îndeplinit-o pe baza tuturor cercetărilor efectuate atât în cadrul acestui proiect, cât și în alte cercetări anterioare, bazate pe munca studenților din cadrul său.

A urmat prezentarea domnului Dragoș Dordea cu privire la vernisajul evenimentului expozițional pe care UAUIM urmează să îl organizeze cu ocazia „Zilelor Limesului Dunărean” (20-26 iulie 2022). Acesta va avea loc la Universitatea de Arhitectură și Urbanism, alocându-i-se un spațiu generos, unde vor fi amplasate picturile și panourile realizate cu ocazia excursiei din vara anului 2021, care s-a concentrat pe sporirea accesibilității siturilor, dar și cele realizate pentru Muzeul Rasova, aduse special de acolo. De asemenea, în cadrul expoziției vor fi utilizate două videoproiectoare la care se vor proiecta imagini din excursia organizată la sit, în timp ce la un televizor se vor transmite filmulețele realizate de partenerii implicați în proiect, iar la imprimanta 3D se va imprima, în fiecare zi, un nou model de sit din cadrul *limesului*. Dacă lansarea la apă a navei romane Danuvina Alacris va fi transmisă *live*, atunci imaginile cu ea vor fi difuzate la acest televizor. Expoziția va fi deschisă pe toată durata „Zilelor Limesului Dunărean” (până la sfârșitul săptămânii), iar, dacă este posibil și Universitatea nu are nevoie de spațiu pentru altceva, atunci expoziția va rămâne deschisă publicului până în luna iulie 2022.

RAPOARTE DE FOLLOW-UP PRIVIND EVENIMENTELE EXTERNE

Simpozionul “Moștenirea antică” (Bulgaria)

Simpozionul a avut loc pe data de 20 iunie 2022 în cadrul sălii de conferințe a rectoratului Academiei de Științe Economice „D. A. Tsenov” – Svishtov, din Bulgaria, în cadrul programului celei de-a XVI-a ediții a „Festivalul Vulturul pe Dunăre”. Maria Tzankova și Boryana Stancheva (ADRM) au susținut o dezbatere *online* pe tema „Proiectul Living Danube Limes: Valorificarea patrimoniului, dezvoltarea turismului durabil și crearea unei rute culturale prin punerea în valoare a moștenirii comune privind fortificațiile romane de pe Dunăre”. A fost prezentat proiectul; structura și temele sale; ambarcațiunea romană și călătoria de legătură dintre statele participante la proiect/festivalurile romane organizate cu această ocazie, abordarea utilizată pentru includerea *limesului* în lista de monumente care aparțin patrimoniului mondial, evenimentele care vor fi organizate pe viitor prin acest proiect și s-a discutat despre cum se poate stimula participarea comunităților locale în cadrul proiectului.

Conferința „Viitorul muzeelor – digitalizarea și alte oportunități moderne pentru dezvoltare durabilă” (Bulgaria)

Fotografia de mai sus a fost realizată de CHI

Pe 19 mai 2022, CHI a participat la conferința națională „Viitorul muzeelor – digitalizarea și alte oportunități moderne de dezvoltare durabilă”, la invitația organizatorului, Universitatea din Sofia. Evenimentul a reunit reprezentanți ai muzeelor, colecționari privați, dar și oficiali de la Ministerul Culturii, Ministerul Turismului, Ministerul e-Guvernării, Ministerul Inovării și Dezvoltării, oameni de afaceri și reprezentanți ai ONG-urilor.

În cadrul întâlnirii, au fost discutate așteptările legate de dezvoltarea activității muzeale din punct de vedere tactic, strategic și funcțional, precum și măsurile care trebuie luate pentru realizarea unor colecții digitale atractive și de muzee virtuale.

Punerea în aplicare a politicilor europene de coeziune la nivel național și comunitar, sporirea impactului investițiilor în știință și cercetare, dezvoltarea cercetării și a inovării integrate în diverse domenii științifice aflate în sinergie cu patrimoniul au constituit tot atâtea teme de interes pentru dezbateri. S-a discutat și despre introducerea de noi tehnologii și de conținut inovator în legătură cu patrimoniul cultural, pentru stimularea succesului de piață al turismului cultural, precum și despre conceperea unei noi viziuni care să aibă în centru economia de patrimoniu cultural. De asemenea, asigurarea de oportunități alternative de accesare a cunoștințelor, dar și punerea la dispoziția publicului a unor informații și servicii care folosesc tehnologia *cloud* au reprezentat subiecte importante de pe agenda evenimentului.

CHI a prezentat proiectul LDL, cele mai notabile rezultate ale sale, dar și efectele așteptate în raport cu valorificarea patrimoniului viu în scopul promovării turismului cultural.

Conferințele „Provocări și oportunități ale traiului în orașe confruntate cu declinul demografic și marginale” și „Dunărea Creativă. Conectivitatea – cheia pentru depășirea contracției” (Bulgaria)

În sinergie cu un alt proiect care a beneficiat de finanțare prin intermediul Programului Transnațional „Dunărea”, și anume proiectul „DANUrB+ (Marca Urbană Dunăreană)”, Clusterul Național de Turism „Ghidul Bulgariei” a promovat și a prezentat realizările și rezultatele din cadrul proiectului „Living Danube Limes” cu ocazia organizării a două conferințe regionale.

Fotografia de mai sus a fost realizată de NTC BG Guide

Prima, numită Conferința Regională „Provocări și oportunități ale traiului în orașe confruntate cu declinul demografic și marginale”, a avut loc în perioada 10-11 martie 2022 la București (România) și la Ruse (Bulgaria). Doamna Desislava Mincheva-Yordanova, de la NTC BG Guide, a prezentat tema „Soluții turistice inteligente pentru orașele confruntate cu declinul demografic din zona riverană Dunării din Bulgaria. Misiune posibilă”. Rețeaua clusterelor de muzee „Living Danube Limes”, precum și croaziera care a făcut legătura dintre statele membre în cadrul proiectelor și aplicația mobilă dezvoltată în cadrul proiectului au fost evidențiate ca exemple de soluții turistice inteligente aplicate cu succes în regiunea Dunării.

Cea de-a doua Conferință Regională intitulată „Dunărea Creativă. Conectivitatea – cheia pentru depășirea contracției” a

Fotografia de mai sus a fost realizată de NTC BG Guide

avut loc în perioada 30 iunie – 1 iulie 2022 la Vidin (Bulgaria) și la Calafat (România). Doamna Nouha Ben Salem, de la NTC BG Guide, a prezentat tema „Folosirea traseelor turistice ca instrument de dezvoltare a destinațiilor care împărtășesc un patrimoniu cultural comun, din zonele confruntate cu declinul demografic”, iar Traseul cultural al *limesului* dunărean a fost evidențiat ca exemplu, fiind conturate câteva propuneri în domeniul stimulării turismului în jurul său.

REȚINEȚI DATA!

În perioada 8-9 noiembrie, va avea loc la Sofia (Bulgaria) conferința de finalizare a proiectului. Sub titlul „*Limesul* dunărean ca un brand durabil al destinației”, vor fi prezentate diverse idei și perspective privind posibile proiecte prin care să se stimuleze dezvoltarea regiunii Dunării, pornindu-se de la moștenirea sa de sorginte latină, după încheierea prezentului proiect. Mai multe informații despre acest eveniment vor fi anunțate din timp prin intermediul canalelor noastre.

VIZITAȚI-NE ONLINE!!

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/living-danube-limes>

@LivingDanubeLimes

@livingdanubelimes

@Living Danube Limes

@DanubeDtp

Interreg

EUROPEAN UNION

Danube Transnational Programme Living Danube Limes

